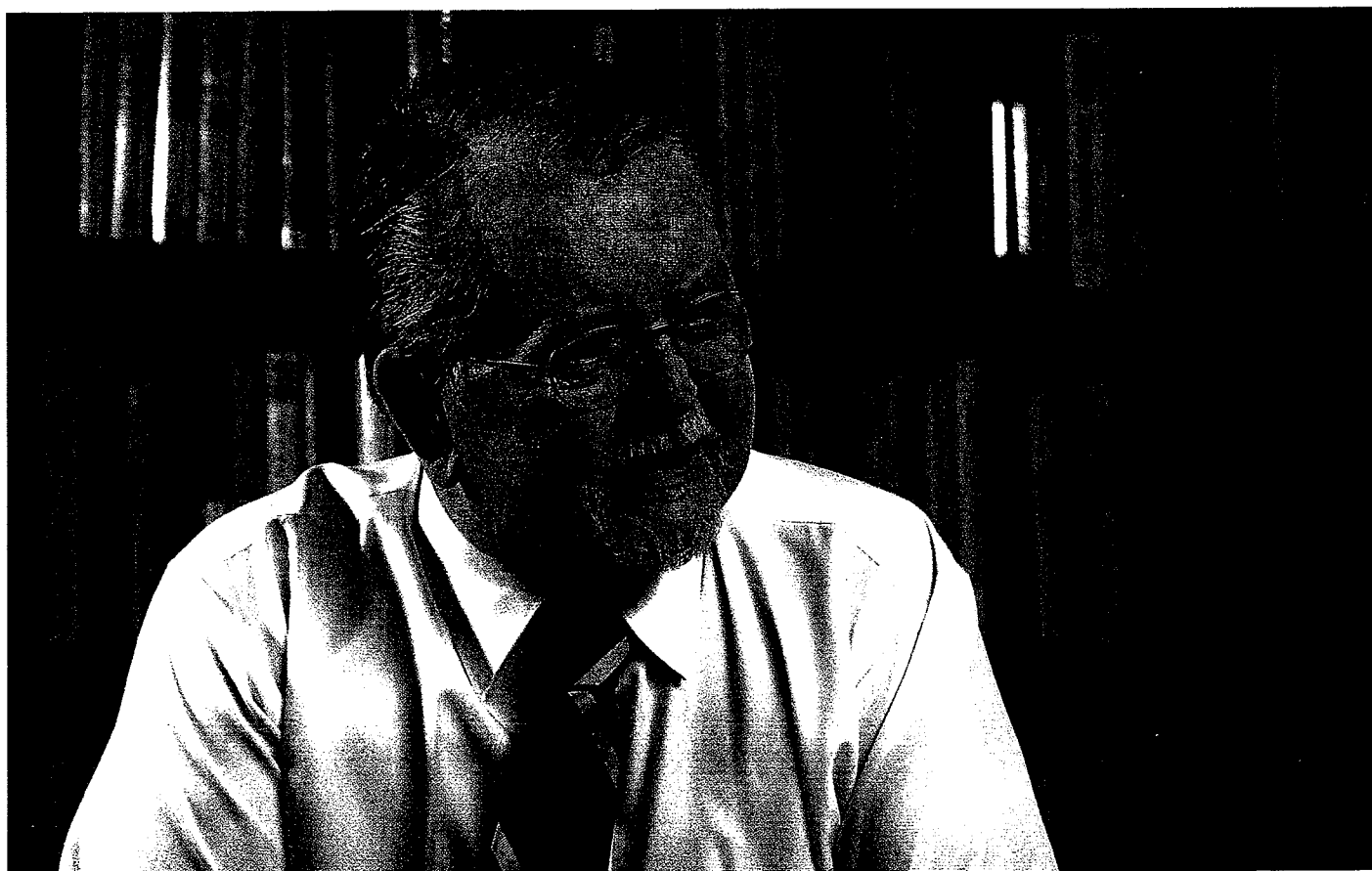

AMBASADORUL PRIETENIEI

Jurnalistul american Harry Morgan a fost cucerit de Timișoara

A călătorit în peste o sută de țări, s-a întâlnit cu mari personalități, de la Maica Tereza la Nicolae Ceaușescu, de la Elvis Presley la Ernest Hemingway și l-a rugat pe Albert Einstein să îl ajute cu o problemă de matematică. A lucrat la Reader's Digest, a înființat Clubul Presei Mondiale și Fundația "Ambasadorii Prieteniei", a pregătit mai multe generații de jurnaliști, iar acum speră să obțină cetățenia română.

"Vreau ca lumea să se gândească la mine ca la o ființă umană. Nu am mari pretenții de la viață. Știu că mai am de așteptat ceva vreme până să devin cetățean român cu adevărat, deși cred că sunt deja român, pentru că stau aici de peste zece ani", spune Harry Morgan.

ARTICOL DE FIONA GEORGESCU
FOTOGRAFII DE EUGEN RĂDUȚ

POATE GHICI CINEVA CINE ESTE NAȘUL POLITIC ȘI MENTORUL lui Kofi Annan? Un timișorean. E drept, timișorean prin adopție, dar tot timișorean rămâne. Americanul Harry Morgan a ajuns în România prin anii '70, ca ambasador al păcii și prieteniei, și a rămas la Timișoara, la câțiva ani după Revoluție. De ce Timișoara? Pentru că orașul l-a fermecat irezistibil. Apoi, aici a crescut generații și generații de jurnaliști, cărora le-a inoculat un motto atât de simplu: "learning is fun". Tot pentru ei a inaugurat în 1999 World Press Club Harry W. Morgan, în cadrul Universității "Tibiscus", mai precis o bibliotecă americană care cuprinde peste 3.000 de cărți, cu preponderență pe profil jurnalistic. Apoi, din rândul studenților săi, și-a ales un al treilea fiu, Benny, pe care l-a înfiat în urmă cu câțiva ani, ca să își întregească visul (americano-român) de a avea trei băieți. Doi sunt peste Ocean. Unul e aici, aproape de el. Tot aici e și Margareta, soția cu care s-a căsătorit la Timișoara.

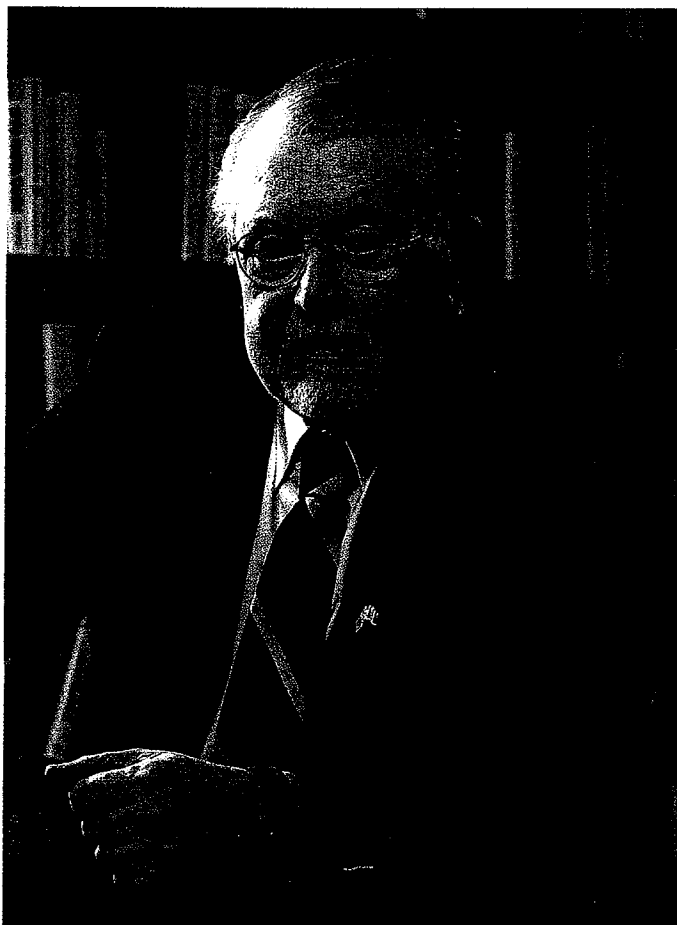
Ani la rând, timișoreanul-american a călătorit la Oslo, pentru a participa la gala festivă de decernare a premiilor Nobel. Deopotrivă jurnalist de profesie și profesor de jurnalism, el s-a aflat pe lista exclusivă a invitaților când Maica Tereza a fost onorată cu Nobelul pentru pace. A fost tot acolo când alt prieten al lui, Kofi Annan, a devenit "omul zilei", primind același premiu. Legătura dintre cei doi stă în peste 40 de ani de prietenie. Harry Morgan l-a orientat în carieră pe cel ce azi e secretar general al ONU și, mai mult, i-a scris prima scrisoare de recomandare în vederea angajării la cea mai mare și mai generoasă organizație internațională. Nu mai e un șoc pentru nimeni faptul că nașul politic al lui Kofi e Harry. La fel cum nu e deloc surprinzător gestul lui Morgan de a transmite salutul lui Kofi Annan studenților și dascălilor români, la fiecare debut de an universitar.

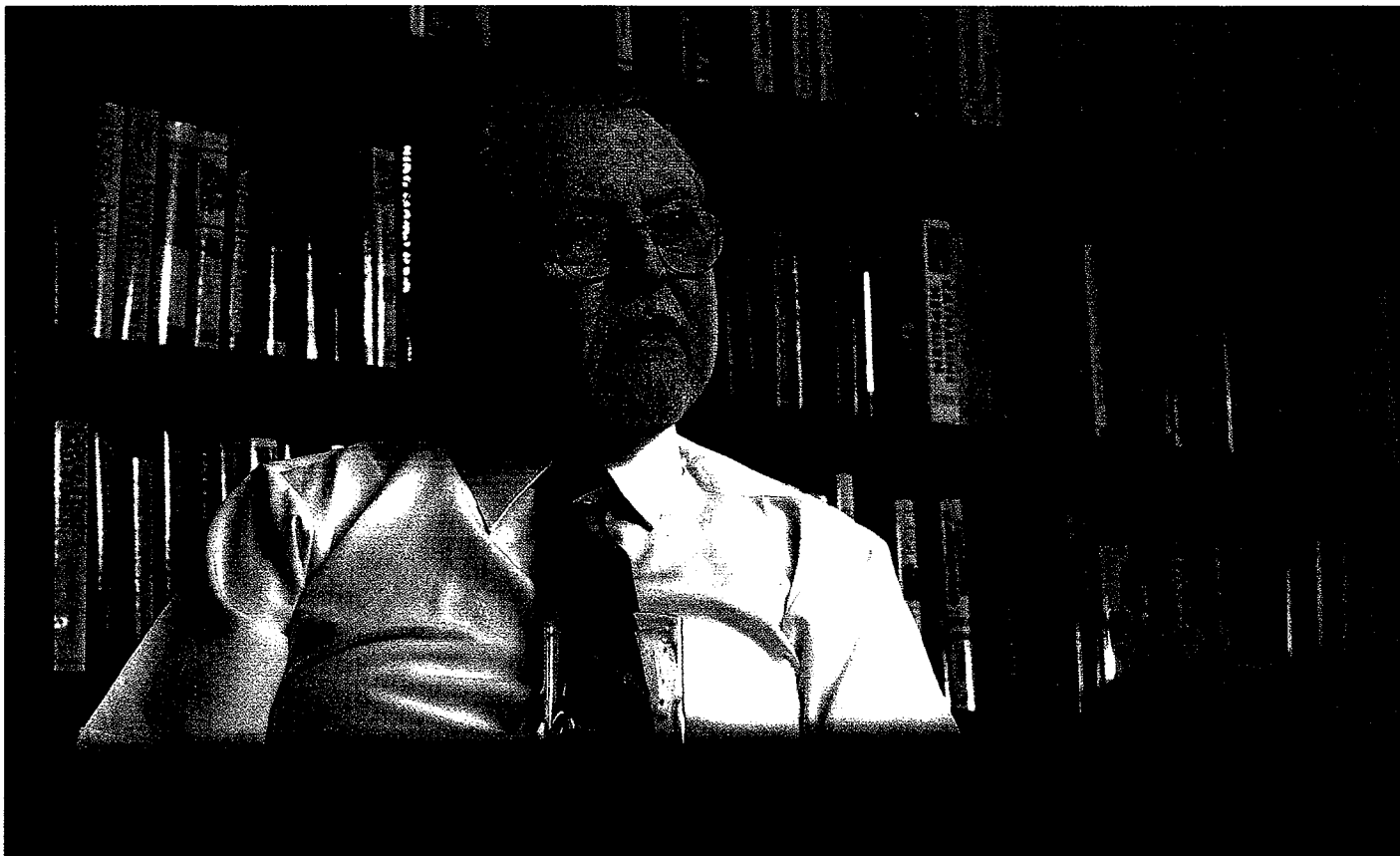
DUPĂ TERMINAREA STUDIILOR, HARRY MORGAN S-A ANGAJAT LA Macalister College, ca îndrumător al studenților străini și organizator al cercului de jurnalism. Colegiul Macalister era de pe atunci foarte deschis către dimensiunea internațională, arborând steagul Națiunilor Unite în premieră pentru o instituție americană de învățământ superior. Morgan colabora deja cu publicația lunară Reader's Digest (revista căreia i-a dedicat întreaga viață profesională) când a inițiat programul "Ambasadorii Prieteniei", care în acea fază însemna familiarizarea străinilor cu realitățile Statelor Unite ale Americii. 62 de studenți din Africa și Asia îl priveau pe Harry ca pe un frate mai mare, a cărui menire era să-i ajute cu adaptarea la modul american de viață. Așa l-a remarcat pe Kofi. Jurnalistul apucase să le promită celor mai buni dintre prietenii săi străini că le va arăta America.

În vara lui 1960, Harry s-a căsătorit, dar... promisiunea e promisiune. Voiajul de nuntă l-a făcut nu doar cu tânăra Catherine, ci și cu trei dintre studenți: un indian, un pakistanez și un tânăr din Ghana, pe nume Kofi Annan. În cele opt săptămâni cât a durat voiajul nupțial, au străbătut 12.000 de kilometri, au văzut aproape un sfert din statele americane, au locuit la familii sau în corturi instalate în parcurile naționale. Căutând cea mai bună variantă pentru viitoarea carieră a lui Kofi, Morgan i-a sugerat să bată la porțile ONU, unde un african avea mai mari șanse decât, spre pildă, un american. Morgan i-a scris fostei Prime Doamne Eleanor Roosevelt, președintă a Comitetului pentru Drepturile Omului din ONU despre tânărul

ghanez care voia să-și lege viața de Națiunile Unite. Cu toate că lui Kofi nu i-s-a oferit un post din prima, el și-a depus cererea de angajare la Organizația Mondială a Sănătății, cu sediul la Geneva, atașând scrisoarea de recomandare a îndrumătorului său, Harry Morgan. Răspunsul a fost amabil, dar nemulțumitor: Annan avea nevoie de un doctorat pentru postul pe care îl dorea. Morgan i-a sugerat să facă doctoratul simultan cu o activitate la OMS, iar Kofi i-a urmat sfatul. Geneva i-a deschis alte porți și, după obținerea diplomei, Annan s-a implicat în proiecte ambițioase în Egipt și Etiopia. După zece ani în care ajunsese la poziția maximă pe care o permitea biografia sa, Annan a fost chemat în Ghana, ca ministru al turismului. A făcut-o, dar îi era dor de freașutul activității internaționale. Așa că a revenit la OMS, apoi a fost promovat la ONU, ca adjunct al secretarului general pentru misiuni de menținere a păcii, întâi în Somalia, apoi în Bosnia. Când ghanezul a fost propus să devină secretar general, Morgan a fost sigur de reușită: ONU avea nevoie de o asemenea personalitate.

HARRY WAYNE MORGAN. S-A NĂSCUT ÎN MARLOW, OKLAHOMA, ÎN urmă cu 71 de ani. Fumează Marlboro. Roșu. "Meteahna" i se trage din vremea când și-a servit patria în US Air Force (1953-1957). Din 1959, a lucrat pentru Reader's Digest, cea mai bine vândută publicație din întreaga lume.

Primul interviu important i l-a luat lui John F. Kennedy, în Biroul Oval. A revenit la Casa Albă după un an, împreună cu fiul Howard, care avea numai trei luni. Când acesta a început să plângă, replica președintelui, despre care se știe că era "dotat" cu un superb simț al umorului, a fost: "În Casa Albă numai republicanii pot plânge". Harry Morgan a călătorit în 107 țări, a cunoscut vedete de la Hollywood și nu numai, politicieni, scriitori, familii regale, muzicieni. A fost apropiat al Maicii Tereza, și al lui Vaclav Havel. I-am cerut să ne spună care-i sunt cele mai dragi interviuri pe care le-a scris. Nu ezită: primul e cel luat Maicii Tereza, după săptămâni de muncă voluntară în spitalele din Calcutta. Urmează o impresionantă listă de personalități, un veritabil Who's Who al politicii și culturii mondiale: Indira Gandhi, Dwight Eisenhower, John F. Kennedy, Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, Eleanor Roosevelt, Ernest Hemingway (chiar cu o săptămână înainte de a se sinucide), Isaac Asimov (cu care a locuit în aceeași clădire), BB King, Sofia Loren, Elvis Presley, Clint Eastwood, Spencer Tracy. Lista e mult mai lungă...

AJUNS ÎN ROMÂNIA CA SĂ SCRIE UN REPORTAJ, MORGAN A REVENIT ca "ambasador al prieteniei" În final, a rămas aici ca timișorean prin adopție, formator de jurnaliști și cetățean de onoare al urbei. Proiectul "Ambasadorii Prieteniei" a fost lansat de Harry Morgan la sfârșitul anilor '50 ca un mijloc de apropiere a tinerilor de pretutindeni. De la aducerea tinerilor din Europa, Asia și Africa în Statele Unite, pentru cunoașterea Americii, proiectul a continuat cu ajutarea studenților aflați la studii în SUA să se adapteze la modul de viață american. În anii '70, Harry Morgan a inaugurat o etapă nouă: i-a adus pe "ambasadori" (tineri de peste Ocean, reuniți în coruri sau formații

de cântec și dans, mai întâi în România, apoi și în alte state est-europene). Acum, Harry Morgan este "președinte fondator" al fundației și face parte din comitetul de conducere. Cea mai recentă activitate a "Ambasadorilor Prieteniei" s-a consumat la finele lunii iulie, la Timișoara, pe scena Casei de Cultură a Studenților.

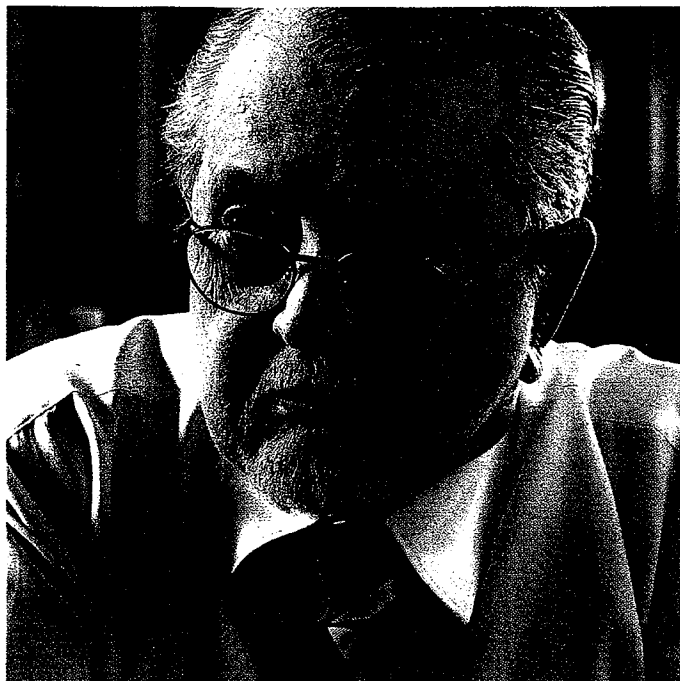
SERIA DE VIZITE A LUI HARRY MORGAN ÎN ROMÂNIA, ACUM ȚARA SA ADOPTIVĂ, a început în anii 70. "Când am venit prima dată, m-am întâlnit cu George Macovescu, fostul ministru de Externe, care voia să știe ce face un american aici. I-am explicat că prezența mea este motivată de faptul că sunt jurnalist și că venisem să scriu un reportaj pentru Reader's Digest. I-am mai spus că eram interesat să inițiez un program de schimburi culturale între România și America. Macovescu a replicat că, din punctul lui de vedere, momentul era foarte bun, fiindcă Guvernul României comuniste devenise mai flexibil în acea perioadă.

M-am gândit la un program non-politic și am ajuns la concluzia că totul se poate face prin muzică, prin jazz, care nu are legătură cu politica", povestește Morgan. Prima întâlnire dintre jurnalistul american și Nicolae Ceaușescu a avut loc în anul 1972. Dictatorul român i s-a părut simpatic. "L-am întâlnit de șapte ori, iar prima impresie pe care mi-a făcut-o a fost una bună. Am vorbit despre pace, timp de 15 minute. A doua oară, am adus un grup de coriști care au cântat pentru soția lui și pentru alții din staff-ul Partidului Communist, la Marea Neagră. Așa s-au născut schimburile culturale româno-americe", își amintește Harry Morgan. În final, Ceaușescu l-a recompensat pe Harry Morgan cu distincția Meritul Cultural gradul II (singurul impediment în obținerea unui grad I era statutul de cetățean străin).

Harry Morgan l-a orientat în carieră pe cel care astăzi este secretar general al ONU și, mai mult, i-a scris prima scrisoare de recomandare, în vederea angajării la cea mai mare organizație internațională. Nu mai e un șoc pentru nimeni faptul că nașul politic al lui Kofi Annan e Harry.

IANUARIE 1994. HARRY MORGAN A REVENIT ÎN ROMÂNIA. Întoarcerea a fost intermediată de către fostul ambasador la Washington, Aurel Dragoș Munteanu, pe care-l cunoștea din perioada comunistă a schimburilor culturale prin muzică. Acesta i-a servit o propunere aproape "indecentă": "ești încă destul de tânăr ca să-ți mai iei un angajament". Angajamentul era să vină în România și să predea jurnalism. Inițial, a fost vorba despre Facultatea de Jurnalistică din București. "Am acceptat imediat, fără să știu că decanul Mihai Coman își dăduse deja acordul în numele meu". Astfel, venit pentru un an universitar, Harry a rămas aici definitiv și, de 11 ani și jumătate, este român. El însă putea alege... Practic, oricare altă țară din lume. Dar, după șase luni petrecute la Universitatea din București, a întâlnit o sumedenie de prieteni și a constatat că, totuși, România are nevoie de mai mult suport pentru democrație. Și-a spus că ar fi bine să mai stea un an, pe considerentul că poate fi de folos.

După București, a predat la Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, apoi a obținut o bursă Fulbright la Timișoara. "Prima dată când am văzut orașul, am fost cam dezamăgit, îmi plăcea mai mult Sibiu. Dar slujba era aici, așa că am venit în septembrie 1995. La Timișoara am descoperit studenți foarte buni.

După doi ani la Universitatea de Vest, Augusta Anca m-a invitat la o cină. Am discutat cu ea despre universitățile private, despre care eu nu prea știam pe atunci prea multe, iar ea mi-a explicat cum stau lucrurile la Tibiscus. Când am întrebat-o ce pot face pentru ea, mi-a răspuns: "Vino și predă-le studenților! Orice, numai vino și învață-i! Am fost foarte impresionat. Îmi amintesc că am cerut să văd manualele de jurnalism și șocol a fost imens când mi s-a răspuns că așa ceva nu exista încă în România. Atunci am decis să aduc cărți cu Tarom-ul. Acum sunt circa 3.000. Am făcut tot efortul acesta pentru că iubesc să predau", povestește jurnalistul. ■

Marea sa dorință: "Ceea ce mi-am dorit să fac întotdeauna a fost să călătoresc timp de patru, poate chiar șase luni, în toate țările lumii și să îi revăd pe foștii mei absolvenți de la World Press Institute."

Dezagmăgiri: "Sunt dezamăgit de birocrație, de mită. Dar oamenii din România sunt minunați. Șansa de a sta cu studenții, de a-i învăța, m-a captivat. Au un entuziasm ieșit din comun."

Motto-ul său: "Learning is fun, it is a lifetime occupation. As a journalist, I can make a difference, both in my life and in the lives of others." (Să înveți este distractiv, este o ocupație pentru întreaga viață. Ca jurnalist, pot să influențez atât viața mea, cât și viețile altora)

Părerea sa despre Timișoara: "Iubesc acest oraș, iubesc parcurile Timișoarei, locuitorii săi și spiritul ei cosmopolitan. Timișoara este o fereastră spre Vest și simt acest lucru prin toți oamenii pe care-i cunosc. Mai cred că numai la Timișoara puteam adapta conceptul meu de a privi întotdeauna învățatul ca pe o distracție."

FRIENDSHIP AMBASSADOR

American journalist Harry Morgan was conquered by Timisoara

He traveled in more than a hundred countries, met famous people, from Mother Theresa to Nicolae Ceausescu, from Elvis Presley to Ernest Hemingway and asked Albert Einstein to help him solve a math exercise. He worked for Reader's Digest, founded World Press Club and "Friendship Ambassadors" Foundation, trained many generations of journalists and hopes now that he will receive the Romanian citizenship.

"I want people to think of me as a human being. I don't have great expectations from life. I know that I still have to wait some more in order to become a real Romanian citizen, but I believe I already am Romanian as I have been living here for more than ten years." says Harry Morgan.

Could anyone guess who is Kofi Annan's political godfather and mentor? A man from Timisoara (a Timisoreaner). It's true that he was not born here, but he still remains a member of this city. American Harry Morgan arrived in Romania in the 70's as a peace and friendship ambassador, and he established himself in Timisoara, a few years after the Revolution. Why Timisoara? Because the city was irresistibly charming. Then, he trained generations and generations of journalists, to whom he inoculated a simple motto: "Learning is fun". For them he also inaugurated in 1999 World Press Club Harry W. Morgan, within "Tibiscus" University, which is, in fact, an American library with more than 3,000 books, mostly on journalism. Then, from among his students, he chose his third son, Benny, whom he adopted a few years ago, in order to fulfill his (American-Romanian) dream of having three boys. Two of them are across the Ocean. One of them is here, close to him. Here is also his wife, Margareta, to whom he was married in Timisoara.

For years, the American-Timisoreaner traveled to Oslo, to participate to the Nobel Prize festive gala. Being a journalist by profession, as well as a journalism teacher, he was on the exclusive guest list when Mother Theresa was awarded with the Nobel Prize for Peace. He was also there when another of his friends, Kofi Annan, became "Man of the Day", receiving the same award. The relationship between the two lies in more than 40 years of friendship. Harry Morgan directed the career of the one who now is the Secretary General of the United Nations Organization and, even more, he wrote Kofi Annan's first recommendation letter in order to be employed in the greatest and most generous international organization. It is no longer a shock for anybody the fact that Harry is Kofi's political godfather. Just the same, is not at all surprising that, at the beginning of every university year, Harry Morgan passed on Kofi Annan's greetings to the Romanian students and teachers.

After graduation, Harry Morgan was hired by Macalister College as a foreign students' coordinator and an organizer of the press club. Macalister College was, back then, very open to the international dimension, being the first American high education institution to put up the United Nations' flag. Morgan was already collaborating with the monthly publication "Reader's Digest" (the journal to which he dedicated his entire professional life) when he initiated the "Friendship Ambassadors" program, which, at that time was meant to make foreigners familiar to the realities of the United States of America. 62 African and Asian students considered Harry an elder brother, whose purpose was to help them adapt to the American way of life. This is how he met Kofi. The journalist promised some of his best foreign friends that he would show them America.

In the summer of 1960 Harry got married, but... a promise made was a promise to keep. He shared his honeymoon not only with his young wife, Catherine, but also with three of his students: an Indian, a Pakistanis and a young man from Ghana, named Kofi Annan. In the eight weeks of the honeymoon they traveled 12,000 km, saw almost a quarter of the American states, slept over various families or in tents put up in national parks. Looking for the best choice regarding Kofi's future career, Morgan suggested him to knock at UNO's gates, where an African would have better chances than an American, for example. Morgan wrote the ex-first lady Eleanor Roosevelt, president of UNO's Human Rights Committee, about the young man from Ghana who wanted to tie his own life to the United Nations. Although Kofi was not offered a job with his first try, he applied for a job within the World Health

Organization, headquartered in Geneva, having attached Harry Morgan's recommendation letter. The reply was kind, but unpleasant: Annan needed a doctorate for the desired job. Morgan suggested that he studied for his doctorate while working within the WHO, and Kofi took his advice. Geneva offered new opportunities, and, after getting his diploma, Annan involved in ambitious projects in Egypt and Ethiopia. Ten years later, after achieving the highest position available with his biography, Anna was called for in Ghana, as Tourism Minister. He accepted, but he was missing the international activity stir. So, he came back to WHO, and then he was promoted to UNO, as Secretary General Deputy for peace maintaining missions, first in Somalia and then in Bosnia. When Kofi was suggested to become Secretary General, Morgan was sure this would be a success: UNO needed such a personality.

Harry Wayne Morgan was born In Marlow, Oklahoma, 71 years ago. He smokes Red Marlboro. He got this "bad habit" from the time he served his country in the US Air Force (1953-1957). Since 1959, he worked for Reader's Digest, the world's best selling journal. He took his first important interview to John F. Kennedy, in the Oval Office. He came back to the White House a year later, with his son, Howard, who was only 3 months old. When Howard started crying, the President, who was known as a very spiritual man, said: "Only Republicans can cry inside the White House". Harry Morgan traveled in 107 countries, got acquainted with a lot of Hollywood stars and not only, politicians, writers, royal families, musicians. He was a close friend of Mother Theresa and of Vaclav Havel. We asked him to tell us which were the dearest interviews he ever took. There is no shadow of hesitation: the one taken to Mother Theresa, after weeks of voluntary work in Calcutta's hospitals, is on the first place. There follows an impressive list of famous people, a real Who's Who of the world culture and politics: Indira Gandhi, Dwight Eisenhower, John F. Kennedy, Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, Eleanor Roosevelt, Ernest Hemingway (a week before he committed suicide), Isaac Asimov (with whom he lived in the same building) BB King, Sofia Loren, Elvis Presley, Clint Eastwood, Spencer Tracy. And the list does not end here...

Morgan first came to Romania to write a story, but he came back as a "Friendship Ambassador". In the end, he remained here as an "adopted" Timisoreaner, a journalists teacher and a citizen of honor of the city. Harry Morgan initiated the "Friendship Ambassadors" project in the late 50's as a way of getting young people (from) everywhere close together. From bringing young Europeans, Asians and Africans to the United States, in order for them to get to know America, the project moved on to helping foreign students attending classes in USA to adapt to the American way of life. In the 70's, Harry Morgan inaugurated a new stage: he brought "the ambassadors" (young people from across the Ocean, reunited in choirs or music and dance groups) first, in Romania and then in other Eastern-European countries. Now, Harry Morgan is the "founder president" of the Foundation and he is member of the council board. The most recent activity of the Friendship Ambassadors took place at the end of July, in Timisoara, on the House of Culture stage.

Morgan's series of visits to Romania, now his adoptive country, began in the 70s. "When I first came here, I met George Macovescu, the ex Foreign Minister, who wanted to know what is an American doing here. I told him that my presence here is due to the fact that I am a journalist and that I was writing a material for the Reader's Digest. I also told him I was interested in initiating a cultural exchange program between Romania and America. Macovescu replied that, from his point of view, the timing was very good because the Romanian communist Government became more flexible in that time.

I thought of a non-political program and reached the conclusion that everything can be done through music, through jazz, which has no link to the politics", says Morgan. The first meeting between the American journalist and Nicolae Ceausescu took place in 1972. The Romanian dictator seemed to him pretty nice. "I met him seven times, but the first impression he left was a good one. We talked about peace for 15 minutes. The second time I brought in a choir who sang for him and his wife and other from the communist party staff, at the Black Sea. That's how the Romanian-American cultural exchanges started", remembers Harry Morgan. Finally, Ceausescu rewarded Harry Morgan with the Cultural Merit distinction, second grade (the only impediment in getting first grade distinction was his status of a foreign citizen).

January 1994. Harry Morgan came back to Romania. His return was helped by the ex ambassador to Washington, Aurel Dragos Munteanu, whom he knew from the communist times of cultural exchanges through music. He served Morgan an almost indecent proposal: "you are still young to make another agreement". The agreement was to come to Romania and teach journalism. Initially, they were talking about the Journalism Faculty in Bucharest. "I agreed immediately, without knowing that Dean Mihai Coman already agreed in my name". Thus, coming over for one university year, Harry remained for good, and is, after 11 and a half years, a Romanian. But he could have chosen...Practically, any other country in the world. Still, after six months in Bucharest, he met a lot of friends and knew that Romania needed more support for its democracy. And said to himself it would be good to stay on for another year, thinking he would be useful.

After Bucharest, he taught at Lucian Blaga University in Sibiu, and then he got a Fulbright Scholarship in Timisoara. "When I first saw the city I was disappointed; I liked Sibiu more. But my job was here, so I came here in September 1995. I found very good students at Timisoara. After two year at the West University, Augusta Anca invited me for dinner. We talked about private universities, of which I didn't know too much at that time, and she explained how things were at Tibiscus. When I asked her how I could help, she replied: Come and teach the students! Anything, but teach! I was very impressed. I remember I asked to see the journalism manuals and the shock was immense when the answer was that there were none in Romania. Then I decided to bring books over by Taron. Now there are about 3,000 of them. I made this effort because I love to teach", tells the journalist.

His great wish: "What I have always wanted to do is to travel for four, maybe six months, all over the world, and see again the alumni from the World Press Institute."

Disappointments: "I was disappointed by bureaucracy, by bribery. But people in Romania are wonderful. The chance to spend time with students, to teach them, captivated me. They have an incredible enthusiasm."

His motto: "Learning is fun, it is a lifetime occupation. As a journalist, I can make a difference in my life and in the lives of others".

His opinion on Timisoara: "I love this city, I love the parks of Timisoara, its inhabitants and its cosmopolitan spirit. Timisoara is a window towards the West and I feel this thing through the people I know. I believe that only in Timisoara I could have adapted my concept of always seeing learning as something fun."